$$\int \frac{1}{x^2-a^2}\,dx$$

$$x^2-a^2=(x-a)(x+a)$$

$$\frac{1}{x^2-a^2}=\frac{1}{(x-a)(x+a)}=\frac{A}{x-a}+\frac{B}{x+a}$$

$$A(x+a)+B(x-a)=1$$

$$(A+B)x+a(A-B)=1 \Rightarrow \begin{cases} A+B=0 \\ a(A-B)=1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} A+B=0 \\ A-B=\frac{1}{a} \end{cases}$$

$$\frac{1}{4}\int \frac{1}{(\frac{x}{2})^2+1}\,dx = \frac{1}{4}\int \frac{2\,du}{u^2+1} = \frac{1}{2}\tan^{-1}\left(\frac{x}{2}\right)+c$$

$$\begin{cases} \frac{x}{2}=u \\ \frac{1}{2}dx=du \Rightarrow dx=2du \end{cases}$$

$$\int \frac{dx}{x^2+a^2}=\frac{1}{a}tg^{-1}\left(\frac{x}{a}\right)+c$$

$$= \int \frac{3(x+1)}{x+1}\,dx - 5\int \frac{dx}{x+1}$$

$$= 3x-5\ln|x+1|+c$$

$$\int \frac{1}{x^2+4}\,dx = \int \frac{1}{4(\frac{x^2}{4}+1)}\,dx$$

$$= \frac{1}{4}\int \frac{1}{(\frac{x}{2})^2+1}\,dx$$

$$\int \frac{1}{2x+3}\,dx = \int \frac{\frac{1}{2}\times 2}{2x+3}\,dx$$

$$= \frac{1}{2}\int \frac{2}{2x+3}\,dx = \frac{1}{2}\ln|2x+3|+c$$

$$\int \frac{3x-2}{x+1}\,dx = \int \frac{3x+3-5}{x+1}\,dx$$

$$\int \frac{x+5}{x^2+x-2}\,dx = \int \frac{x+5}{(x-1)(x+2)}\,dx = \int \frac{2}{x-1}\,dx - \int \frac{dx}{x+2}$$

$x^2+x-2=(x-1)(x+2)$

$$\frac{x+5}{(x-1)(x+2)} = \frac{A}{x-1} + \frac{B}{x+2}$$

$A(x+2)+B(x-1)=x+5$

$\Rightarrow (A+B)x+2A-B=x+5 \Rightarrow \begin{cases} A+B=1 \\ 2A-B=5 \end{cases}$ $(A+B=0)$

$3A=6 \Rightarrow A=2 \Rightarrow B=-1$

در این صورت

$$\frac{P(x)}{q(x)} = \frac{A_1}{a_1x+b_1} + \frac{A_2}{a_2x+b_2} + \cdots + \frac{A_k}{a_kx+b_k}$$

مثال:

$$\frac{P(x)}{x(x+1)(x^2-4)} \quad (x^2-4=(x-2)(x+2))$$

$$= \frac{A_1}{x} + \frac{A_2}{x+1} + \frac{A_3}{x-2} + \frac{A_4}{x+2}$$

در حالت کلی اگر تابع گویای $\frac{P(x)}{q(x)}$ باشد که درجه‌ی $P(x)$ از درجه‌ی $q(x)$ کمتر است در این صورت به دنبال تجزیه‌ی $q(x)$ به عامل‌ها هستیم. حالت‌ها را زیر را در نظر می‌گیریم:

① اگر $q(x)$ (مخرج) به صورت حاصلضرب از عامل‌های خطی (درجه‌ی 1) باشد یعنی

$$q(x)=(a_1x+b_1)(a_2x+b_2)\cdots(a_kx+b_k)$$

برنامه‌ی فردا

$$\begin{cases} A+B=0 \Rightarrow A=-B \\ A-B=\frac{1}{a} \Rightarrow -2B=\frac{1}{a} \Rightarrow B=\frac{-1}{2a} \end{cases}$$

x^2+1

$$\int \frac{1\,dx}{x^2-a^2} = \underbrace{\frac{1\,dx}{2a(x-a)}}_{A=\frac{1}{2a}} - \underbrace{\frac{1\,dx}{2a(x+a)}}$$

$$= \frac{1}{2a}\ln|x-a| - \frac{1}{2a}\ln|x+a| + C$$

③ اگر $q(x)$ یک عامل درجه 2 بزرگ ax^2+bx+c باشد که $b^2-4ac<0$ باشد

مثلاً (تجزیه ناپذیر) باشد به صورت این عامل را با کسر زیر معادل می‌کنیم:

$$\frac{Ax+B}{ax^2+bx+c}$$

قضیه اساسی جبر: هر چند جمله‌ای در $\mathbb{R}$ را می‌توان به عامل‌های درجه اول و درجه دوم (تجزیه ناپذیر) تجزیه کرد.

مثال:

$$\int \frac{1}{x^4+x^2}\,dx = \int \frac{dx}{x^2(x^2+1)}$$

$$\frac{1}{x^2(x^2+1)} = \frac{A}{x} + \frac{B}{x^2} + \frac{Cx+D}{x^2+1}$$

$$2A+2B+C=1 \quad 3A-B+2C=2 \quad -2A=1 \Rightarrow A=-\frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} -1+2B+C=1 \\ -\frac{3}{2}-B+2C=2 \end{cases}$$

$$B=\frac{1}{5} \qquad C=-\frac{1}{10}$$

$$\Rightarrow \int \frac{x^2+2x+1}{2x^3+3x^2-2x}\,dx = \int \frac{-1/2}{x} + \int \frac{\frac{1}{5}}{x+2}\,dx + \int \frac{-1/10}{2x-1}$$

مثال:

$$\int \frac{x^2+2x+1}{2x^3+3x^2-2x}$$

$2x^3+3x^2-2 \mid x+2$

$$\frac{x^2+2x+1}{2x^3+3x^2-2x} = \frac{x^2+2x+1}{x(2x^2+3x-2)} = \frac{x^2+2x+1}{x(x+2)(2x-1)}$$

$$= \frac{A}{x} + \frac{B}{x+2} + \frac{C}{2x-1}$$

$$\Rightarrow A(2x^2+3x-2) + Bx(2x-1) + Cx(x+2) = x^2+2x+1$$

$x=\frac{1}{2}$

بسط آخر

② اگر در مخرج کسر عبارت (a_1x+b_1)، r بار تکرار شده باشد به صورت

$$\frac{P(x)}{(a_1x+b_1)^r} = \frac{A_1}{(a_1x+b_1)} + \frac{A_2}{(a_1x+b_1)^2} + \cdots + \frac{A_r}{(a_1x+b_1)^r}$$

$A_1(a_1x+b_1)^{r-1}$

مثال:

$$\frac{3x^2+4x+1}{x^3(x+1)^2(x+2)} = \frac{A}{x} + \frac{B}{x^2} + \frac{C}{x^3} + \frac{D}{x+1} + \frac{E}{(x+1)^2} + \frac{F}{(x+2)}$$

$$\frac{x^3+1}{x-1} = x^2+x+1+\frac{2}{x-1}$$

نکته: اگر درجه‌ی صورت از درجه‌ی مخرج بیشتر باشد ابتدا صورت را بر مخرج تقسیم می‌کنیم.

$$\int \frac{x^3+1}{x-1}\,dx$$

$$\begin{array}{r|l} x^3+1 & x-1 \\ \hline x^3-x^2 & x^2+x+1 \\ \hline x^2+1 \\ x^2-x \\ \hline x+1 \\ x-1 \\ \hline 2 \end{array}$$

$$\int \frac{P(x)\ \text{درجه‌ی کمتر}}{x^2(2x+1)^3(x^2+1)^2(x^2+x+1)^4}$$

$$= \frac{A}{x}+\frac{B}{x^2}+\frac{C}{2x+1}+\frac{D}{(2x+1)^2}+\frac{E}{(2x+1)^3}+\frac{Fx+h}{x^2+1}+\frac{gx+i}{(x^2+1)^2}+\dots$$

مثال:

$$\int \frac{dx}{x^2(x^2+1)} = \int \frac{1}{x^2} - \int \frac{1}{x^2+1}$$

بیشتر خوانا

$$Ax(x^2+1)+B(x^2+1)+(Cx+D)x^2=1$$

$$Ax^3+Ax+Bx^2+B+Cx^3+Dx^2=1$$

$$A+C=0 \Rightarrow C=0$$

$$B+D=0 \Rightarrow -D=-1$$

$$A=0$$

$$B=1$$